

Vergaderjaar 2024–2025

31 934

Douane

Nr. 84

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 september 2024

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de stand van zaken van de implementatietrajecten bij de Douane volgend uit het Douane Wetboek van de Unie (DWU). Uit het DWU volgen meerdere trajecten die leiden tot omvangrijke aanpassingen in de douaneprocessen en ICT. Deze aanpassingen moeten eind 2025 geïmplementeerd zijn. In eerdere stand-van-zakenbrieven Douane heeft mijn ambtsvoorganger reeds aangegeven dat het DWU veel en complex IT-ontwikkelwerk met zich meebrengt. De Douane werkt op dit moment aan de implementatie van de laatste onderdelen uit het DWU. Voor de trajecten CERTEX en Centralised Clearance geldt dat het op dit moment nog niet zeker is of de Douane beide trajecten tijdig kan implementeren. Hieronder ga ik in op de stand van zaken van de verschillende trajecten die nog geïmplementeerd moeten worden.

Douaneaangiften Management Systeem (DMS)

Over de implementatie van het nieuwe DMS bent u in eerdere stand-van-zakenbrieven van de Douane geïnformeerd. In juli 2022 is gestart met de gefaseerde invoering van het DWU in het DMS, het systeem voor de behandeling van douaneaangiften voor de invoer- en uitvoerprocessen. Het is niet voor alle aangevers gelukt om vóór 1 januari 2024 aan te sluiten op DMS. Eerst is DMS in productie gebracht voor de normale procedure, daarna voor IIAA¹ (aanvullende aangifte). Voor de vergunninghouders met een IIAA-vergunning heeft de Douane een maatwerk aanpak ontwikkeld om hen te begeleiden bij de aansluiting op DMS. Inmiddels is de implementatie van het DMS voor in- en uitvoer in de afrondende fase. Met deze laatste groep is afgesproken dat zij voor 1 december 2024 aangesloten zullen zijn op DMS. Zoals het er nu uitziet, lukt dat voor alle bedrijven, op een enkel bedrijf na. De Douane voert gesprekken met deze bedrijven.

¹ Inschrijving in de administratie van de aangever (IIAA).

DMS is een systeem dat doorontwikkeld blijft worden. Ook voor toekomstige wetswijzigingen zullen nog aanpassingen noodzakelijk zijn.

Douane Vervoersaangifte (DVA)

De Douane werkt daarnaast aan de modernisering van het systeem voor de behandeling van vervoersaangiften voor goederen die binnen de EU worden vervoerd onder douanetoezicht. De modernisering is nodig om te voldoen aan de Europese wetgeving. De ontwikkeling van het nieuwe systeem is na een moeizame start goed op gang gekomen. Inmiddels wordt er getest door het bedrijfsleven. De implementatie van het vernieuwde proces en systeem is voorzien op 29 oktober 2024.

CERTEX²

Certificate Exchange (CERTEX) is een Europees systeem dat informatie-uitwisseling tussen nationale douanesystemen en systemen van niet-douaneautoriteiten binnen de Europese Unie (EU) mogelijk maakt. Douane- en niet-douaneautoriteiten kunnen met behulp van dit systeem eenvoudiger en geautomatiseerd controles uitvoeren.

De aansluiting op dit systeem vindt plaats voor verschillende regelingen en formaliteiten. Daarom is er EU-breed een gefaseerde implementatie afgesproken. Voor 3 maart 2025 dient de Douane een aansluiting te realiseren voor zeven formaliteiten³. Andere formaliteiten volgen in latere fases.

Bij deze zeven eerste formaliteiten werkt de Douane samen met de handhavings-partners Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Stichting Keur Alternatief voortgebrachte Landbouwproducten Biocontrole (Skal) en de Inspectie Leefomgeving en Transport. Ook zij moeten hun systemen en werkprocessen aanpassen om aansluiting op CERTEX mogelijk te maken. De implementatie van CERTEX raakt meerdere processen en systemen binnen en buiten de Douane. Het is daarmee een uitdagend en complex traject.

Centralised Clearance

In het DWU is een vereenvoudigde procedure opgenomen om goederen onder een douaneregeling te plaatsen: Centralised Clearance. Bedrijven met een Centralised Clearance vergunning mogen een aangifte indienen in de lidstaat van vestiging, terwijl de goederen zich in een andere lidstaat bevinden. Dit traject vraagt een omvangrijke aanpassing van aangifteprocessen, systemen en afstemming tussen lidstaten. Daarnaast is toegang tot CERTEX een vereiste voor Centralised Clearance bij douaneaangifte, toezicht en controle van aangiften. Over dit traject bent u reeds geïnformeerd in de eerste stand-van-zakenbrief 2024⁴ van de Douane.

Deze laatste twee trajecten, CERTEX en Centralised Clearance, zijn gecompliceerde trajecten die veel afhankelijkheden kennen. Ook andere lidstaten ervaren deze trajecten als complex. De overeengekomen implementatietermijnen zijn strak en op dit moment kan de Douane niet inschatten of deze haalbaar zijn. Samen met het bedrijfsleven en andere diensten brengt de Douane in kaart wat er nodig is en wat haalbaar is bij de implementatie. Daarbij zet de Douane er sterk op in om de trajecten

² In december 2022 is vanuit het DWU de Verordening 2022/2399 (European Union Single Window Environment for Customs-verordening) van kracht geworden. Deze éénloketomgeving maakt het mogelijk om via EU-CSW-CERTEX (CERTEX) informatie uit te wisselen.

³ Het betreft formaliteiten op het gebied van veterinaire, fytosanitaire, voedselveiligheid niet-dierlijke oorsprong en biologische landbouwproducten en fluoriserende broeikasgassen.

⁴ Kamerstukken 2023–2024, 31 934, nr. 82.

tijdig of zo dicht mogelijk bij de gestelde implementatietermijnen te realiseren. Ook is er overleg met de Europese Commissie en andere lidstaten over de gestelde implementatietermijnen.

Ik hecht er groot belang aan dat alle implementatietrajecten binnen de gestelde termijn worden gerealiseerd. De trajecten zijn echter complex en vragen veel IT- en verandercapaciteit van de Douane. Zoals eerder aan uw Kamer is gemeld, staat het IV-portfolio bij de Douane onder grote druk. De vraag naar IT-capaciteit is groter dan het aanbod in het IV-portfolio. Het portfolio wordt ieder kwartaal geprioriteerd om zoveel mogelijk IT-aanpassingen tijdig te realiseren.

Ik verwacht u in de eerstvolgende stand-van-zakenbrief Douane, die gepland staat voor december van dit jaar, te kunnen informeren over de voortgang van genoemde trajecten en de implementatietermijnen.

De Staatssecretaris van Financiën,
N. Achahbar